

Aqqa Samuelsen
Inatsisartunut ilaasortaq, Inuit Ataqatigiit

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 320-p akineqarnera - innarluutilinnut tunnga-tillugu

21-12-2018
Suliap normua. 2018 - 26564
Allakkat nr. 9629781

Asasara Aqqa Samuelsen,

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarsasuaat: +299 34 50 00
Email: ikiin@nаноq.gl
www.nanoq.gl

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut tullin-guuttuni akissuteqarfissavakka.

Apeqqut 1: Nunatsinni inuit innarluutillit atuagarsornikkut, inuttut inooqatigiinnik-kullu ilinniarfigisinnaasaat periarfissat suppat aammalu sumiippat?

Akissut: Kalaallit Nunaanni ilinniartoqarfiit timimikkut innarluutillit ilinniartitsinermut tak-kullutik peqataasinnaaqullugit Kalaallit Nunaanni ilinniartoqarfiit innarluutilinnut tulluar-sagaanissaannik sulissuteqartoqarpoq. Ataatsimut oqaatigissagaanni imaappoq; illuuti-gineqartoq nutaajusimappat innarluutilinnut sulitulluarnerusimassaaq.

Ilinniarnertuunngorniarfiit pillugit inatsit kingulleq 2012-imi atuutilermat ilinniartut immik-kut pisariaqartitallit sammisassanik perorsanikkut immikkut iluaqutaasinnaasunik neqe-roorfigineqassasut aamma pingaartinneqarpoq. Assersuutigalugu ilinniartut ataasiak-kaat pisariaqartitaat suugaluartut aallaavigalugit immikkut ikiuutinik pissarsiniartarnis-samut atuarfiit aningaasanik tunineqarsimapput.

Apeqqut 2: Inuit innarluutillit ilinniarnertuunngorniarfinnut (GUX) ingerlariaqqit-tartut ukiut ingerlanerini qanoq amerlatigippat? Qassit ilinniarnertuutut naammas-sisimappat?

Akissut: 2017 angullugu ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartut innarluutillit aamma/imaluunniit immikkut pisariaqartitallit aallartittut naammassisullu naatsorsuiffiginerannut immikkut nalunaarsuisoqartarsimangilaq. Taamaakkaluartoq ilinniartut tarnimikkut timimikkulluunniit innarluutillit ukiut tamaasa ilinniarnertuunngorniarfimmii arlanniilluunniit soraarummeertarsimapput. 2017-imit aallartittumik kingusinnerusukkullu missingiinerni takuneqarsinnaavoq innarluutillit nappaatilinni ukiumut ataaseq marlulluunniit soraarummeertarsimasut. Taamaattoq ilinniartut - pingaartumik tarnimikkut innarluutillit – arlallit paasiniaaffigineqarsimangillat, taamaalillutillu sumik nappaateqarnersut paasineqarsimanani. Taamaalillutillu soraarummeertut immikkut pisariaqartitallit atuarfiit ilisimasaanniit

amerlaneroriaannaapput.

2017-imi Naalackersuisut misiliutigalugu suliniummik GUX-S-imik taaguutilimmik aallartitsipput, tassanilu siunertaavoq ilinniartut amerlanerit immikkut pisariaqartitallit ilinniarnertuunngorniarnermik naammassisalernissaat. Aaqqissuussamik taassuminnga atuilernerup kingorna inuk ataaseq atuarnermik 2018-imi aallartitsisimavoq, inuillu arfineq-marluk 2019-imi GUX-S-imik aallartiterusullutik qinnuteqarsimapput.

Apeqqu 3: Inuit innarluutillit ilinniartut qaffasinnerusunut ingerlariaqqittartut ukiumiit ukiumut qanoq amerlatigippat aammalu sumut ingerlariaqqittartut?

Akissut: Suliamik suliarinninnermi suliaq suliamut attuumassuteqarsimappat ilinniartut innarluutaat llisimatusarfimmit nalunaarsorneqarneq ajorput. Taamaammat ukiut ingerlaneranni ilinniarnermik ingerlatsisut qassit timimikkut tarnimikkulluunniit innarluuteqartut qassiusimansut erseqqissumik kisitsisitigut takussutissalernerqarsinnaanngillat. Innarluutilik aaqqissuussamik nalunaarsorneqaraluarpuunniit kisitsisit ersarnerluttussaapput, tassami ilinniartut ilaasa assersuutigalugu tarnikkut innarluuteqarnertik isertuunniarsarissammasuk. Ilimmarfimmi ilinniartunut aqutsisoqarfik timimikkut innarluutilinnik sisamanik ilinniarnermik naammassinninniarlutik immikkut ikiortariaqarsimasunik uppersarneqarsinnaasunik ilisimasaqarpoq. Taakkua Isumaginninnermut tunngasunut, Tusagassiornermut tunngasunut aamma Nutserinnermut Oqaluttaanermullu tunngasunut allatsissimapput.

Ilinniartunut aqutsisoqarfiup aamma ilinniartut marluk uppersarneqarsinnaasumik naqinnernik takunnissinnaanngitsut ilisimavai, tamatumalu kingunerisimavaa soraarummeernerminnut atatillugu immikkut ikiortariaqarsimanagerat. Takkua peqqissaasunngorniarnermut ilinniartitsisunngorniarnermullu allatsissimapput.

Apeqqu 4: Inuit innarluutillit ilinniarnerminnik naammassinnillutik sulinnermut inuussutissarsiornermullu ingerlaqqittartut ukiumiit ukiumut qanoq amerlatigippat?

Akissut: Tamanna immikkut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi immikkut nalunaarsugaanngilaq.

Apeqqu 5: Inuit innarluutillit sulisinnaasutut nalunaarsorneqarsimasut qassiuppat?

Akissut: Tamanna immikkut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi immikkut nalunaarsugaanngilaq.

Apeqqu 6: Inuit innarluutillit ilinniarsimangikkaluarlutik suliffeqartut suliffeqarfinni sorlarni sulisorineqarnerusarpat?

Akissut: Tamanna immikkut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi immikkut nalunaarsugaanngilaq.

Apeqqu 7: Inuit innarluutillit suliffeqarfinni pisortat ingerlataanni aammalu namminersortut suliffeqarfiutaanni sulisorineqartut akissarsiaqartinneqarnerat nalunaattap akunneranut ataatsimut qanoq annertussuseqarpa?

Akissut: Tamanna immikkut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkut nalunaarsugaanngilaq.

Apeqqu 8: Inuit innarluutillit inuussutissarsionerup iluani aningaasatigut iserti-taat ukiumiit ukiumut agguaqatigiisillugu qanoq annertussuseqarpat?

Akissut: Tamanna immikkut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkut nalunaarsugaanngilaq.

Apeqqu 9: Naalakkersuisut siunissami inuit innarluutillit ilinniartitaanerisa nukittorsarneqarnissaannut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut: Soorlu apeqqu 2-mut akissummi taaneqareersoq Naalakkersuisut 2017-imi ilinniartunut immikkut pisariaqartitalinnut GUX-S-imik taallugu ilinniarnertuunngorniarnermi misiligutigalugu aaqqissukkamik aallartitsisimapput. Aaqqissuussami tassani ilinniartut immikkut pisariaqartitalit, taakkununga ilanngullugit assigiinngitsunik nappaatinik akuerisaasumik suussusersiffigineqarlutik innarluutillit, ilinniarnertuunngorniarnermik naammassinnissinnaanissaat siunertarineqarpoq. Tamanna ilaatigut Naalakkersuisut meeqqat inuusuttullu sapinngisamik amerlanerpaat ilinniagaqarlutik takorluukkaminik malersuisinnaanissaannut naapertuuppoq, ilaatigullu meeqqat inuusuttullu innarluutillit meeraqatitik inuusoqatitillu allat assigalugit ilinniarnissamut neqeroorfineqarsinnaanissaat pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit piumasaqaataannut ilaalluni.

Kikkut tamarmik piumasaqaatinik nalinginnaasunik naammassinnissinnaasut, kisiannili piumasaqaatit nalinginnaasut malillugit ilinniarnermut peqataasinnaanngitsutut nalilernerqartut, taamaammallu immikkut atuarnissamut tapersersortariaqartut GUX-S-imi sullinniarneqarput. Sullitassanut ilanngunniarnermi nappaammik akuerineqartumik nappaateqarnermik ilisimasalinnit nalilernerqarsimanissaq, tassungalu peqatigitillugu ilinniarnertuunngorniarnermik ingerlatsisinnaasutut nalilernerqarsimanissaq piumasaqaataavoq.

GUX-S-imut aamma atatillugu immikkut immikkoortortamik tarnip pissusaanik ilisimasalinnik inuttaqartumik aamma ilinniarnertuunngorniarnikkut immikkut ilinniartitsisinnaasunik inuttalimmik pilersitsisoqarnikuvoq, tamannalu 2017-imi Qaqortumi Campus Kujallermi atorneqalerpoq. Immikkut immikkoortortap GUX-atuarfiit tamakkerlugit tulleriarnermut, ilinniarnermi sammisassat pilersaarusionerannut, ilinniartitsisut qaffassarnissaannut aamma ilinniartut ataasiakkaat atuarnerrannut ingerlaavartumik ikorfartortarnissaannut suliassat suliarissavai.

Naalakkersuisut aaqqissuussamik ingerlaavartumik nalilersuisassapput, soorluttaarlu pilersaarut 2021-imi inaarutaasumik nalilersorneqassalluni, tassani ilaatigut ilinniarnertuunngorniarnerup tungaatigut misilittakkat ilinniarni allani iluatsittumik atorneqarsinnaanersut isummerfigineqassalluni.

Apeqqu 10: Naalakkersuisut inuit innarluutillit sapinngisamik amerlanerpaat suli-sinnaanngornissaat isumaannaarniarlugu qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut: "Suliffissaqartitsiniarnermut periusissaq 2015 – Suliffissat toqqissisimanartut"-

mi suliniutit arfineq-aappaattut piginnaangorsaqqinneq amerlanernut neqeroorutaassaaq, tamannalu aqqutigalugu inuit suli sulisinnaassusillit sulisinnaanermikkulli killeqartut suliffinnut uteqqissinnaanerannut, atuaqqissinnaanerannut ilinniaqqissinnaanerannulluunniit iluaquserneqassallutik. Piginnaangorsaqqinneq pisortat namminersortulluunniit suliffeqarfiutaanni suliffimmik misiliinikkut, sulileqqinnissamut piareersimanissamut iluaqutaasinnaasunik sammisaqarnikkut ingerlanneqarsinnaavoq, soorlu ilinniartitsinerit sungiusarnerilluunniit, atuaqqinnerit ilinniaqqinnerilluunniit aqqutigalugit suliffinni piginnaangorsaqqinnerit. Suliffimmi piginnaangorsaqqinnermi inuttaasoq sulisumut ilinniagaqanngitsumut akissarsiat minnerpaaffiisa 70 %-iannik isumaqatigiissutaasut nalinginnaasut malillugit akissarsiaqartinneqassaaq imaluunniit piginnaangorsaqqinnermut akissarsiaqartinneqassalluni. Piginnaangorsaqqinnermi aningaasartuutaasut affaat kommuninut Namminersorlutik Oqartussanit utertinneqassapput.

Aningaasaliissutit, aningaasartuutit tamarmiusut mio. kr.-inut kiisalu piginnaangorsartitsinerit amerlassusaat.

	2015	2016	2017	2018	2019
Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit	8,8	8,8	10,8	10,8	10,8
Aningaasartuutit tamarmiusut	5,6	8,8	10,1	-	-
Piginnaangorsaqqinnerit amerlassusaat	272	400	413	-	-

Paasissutissarsiffik: Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Apeqqu 11: **Nunatsinni inuit innarluutillit ilinniarnissamut periarfissaqannginner-tik pissutigalugu, ukuni kingullerni tallimani nunanut allanut ilinniarsimasut qanoq amerlatigippat? Tamanna aningaasanngorlugu qanoq naleqarpa?**

Akissut: Ilinniarnerup pineqartup nunatsinni ilinniarneqarsinnaannginnera pissutigalugu innunut Kalaallit Nunaata avataanut ilinniariartorsimasunut immikkut naatsorsuinernik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi nassaassaqaqqanngilaq.

Apeqqu 12: **Inuit innarluutillit nunani allani ilinniarnerminnik naamassinnereerlutik nunatsinnut qassit angerlartarpat aammalu angerlanngitsoortarpat?**

Akissut: Soorlu siuliani akissummi taaneqareersoq innunut innarluutilinnut maani nunatsinni inunngorsimasunut, nunamilu allani ilinniareerlutik utersimasunut immikkut naatsorsuinernik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmi nassaassaqaqqanngilaq.

Apeqqu 13: **Naalackersuisut sammisamut tunngatillugu soqutiginarsinnaasumik arlaannik ilanngukkusutaqarpat?**

Akissut: Naalackersuisut allanik ilanngussassaqaqqanngillat.

Med venlig hilsen
Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ane Lone Bagger